

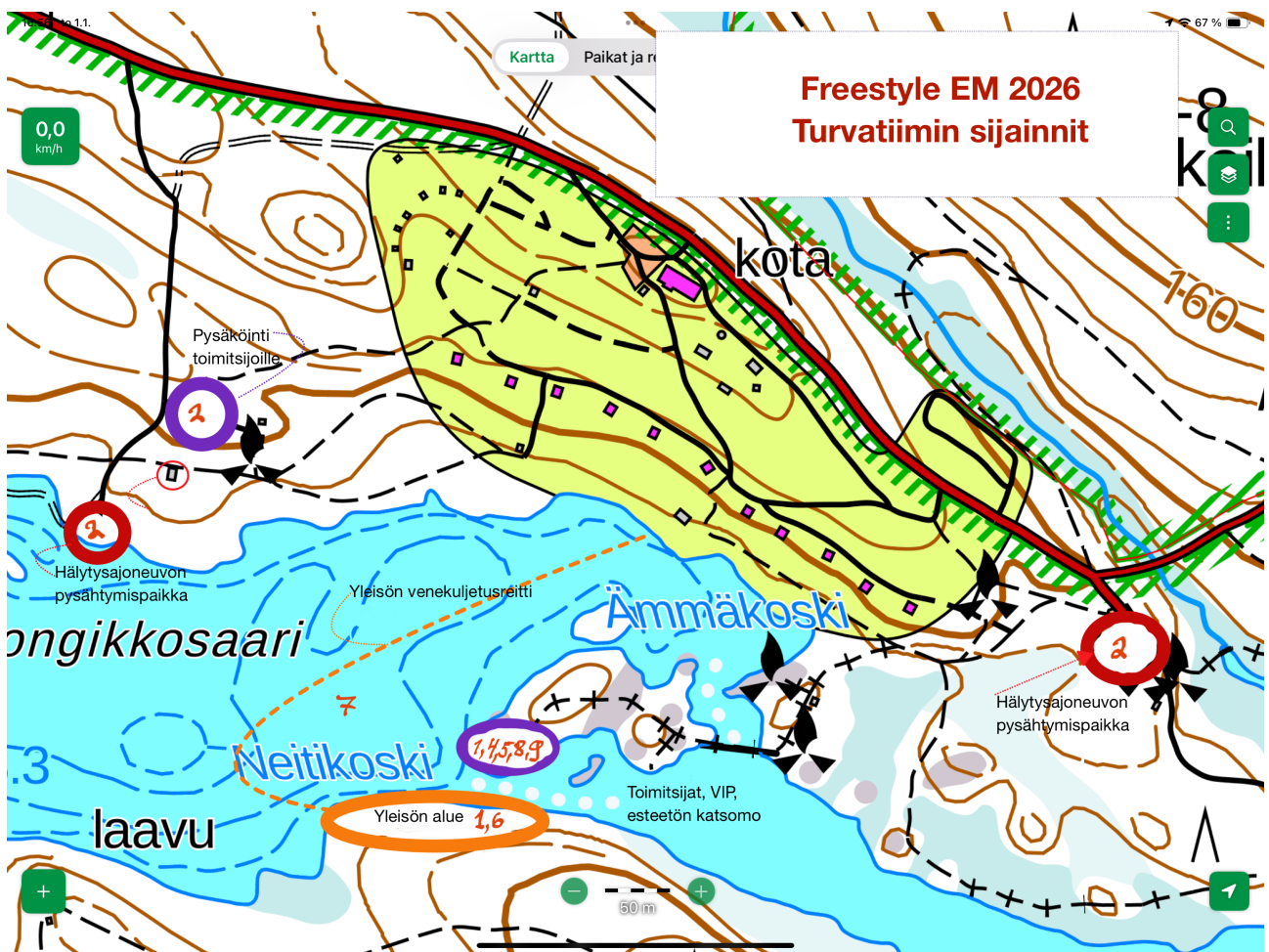
Turvallisuussuunnitelma

Tommi Tuomasjukka

Turvallisuuden ylläpito koostuu kymmenestä osa-alueesta:

1. Järjestyksenvalvonta
2. Pysäköinnin ohjaus
3. Yleisön opastus (passiivinen)
4. Turvamelonta eli reskut
5. Koskiveneiden valvonta
6. Ensiapu
7. Evakuointivalmius
8. Turvallisuuskoordinaatio
9. Yövärtiointi
10. Turvallisen tilan ylläpito
11. Ukkosprotokolla

Alla on kartta, jossa hahmotetaan eri toimintojen sijoitusta alueella.

---

1. Järjestyksenvalvonta

Järjestyksenvalvonta on yleistä turvallisuuden ja järjestyksen aktiivista valvontaa. Tämä sisältää myös yleisön opastuksen. Järjestyksenvalvontaa suoritetaan yleisötilaisuuspäivinä eli keskiviikosta 10.6.2026 lauantaihin 13.6.2026.

Järjestyksenvalvonnan painopiste on joen etelärannalla katsomoalueella. Tällä alueella on yleisötilaisuuden aikana oltava vähintään kaksi valvojaa. Tämä perustuu oletukseen, että valtaosa yleisöstä ohjautuu katsomoon. Painopistettä siirretään tilanteen mukaan.

Kilpailualueen pohjoisrannalla on lähinnä järjestäjiin kuuluvaa henkilöstöä, mutta yleisön pääsyä alueelle ei käytännössä voida estää. Sinne mahdollisesti eksyvä yleisö pidetään poissa tuomarien näkölinjalta ja kilpailijoiden reiteiltä rajaamalla se maastoon nauhalla. Rajatun alueen koskemattomuutta valvomaan asetetaan yksi toimitsija.

Järjestysvalvontavuorossa olevat JV-kortilliset ja muut toimitsijat seuraavat ja huolehtivat:

- Yleisön opastamisesta venekuljetukseen ja katsomoon joen etelärannalle.
- Yleisön asiallisesta ja turvallisesta käyttäytymisestä.
- Paloturvallisuudesta, ml. tupakoinnin rajoittamisesta tupakointipaikoille (yksi molemmilla puolilla).
- Pohjoisrannalla mahdollisesti olevien katsojien pysymisestä poissa tuomarien näkölinjalta ja kilpailijoille rajatulta alueelta.
- Kasvillisuuden säilyminen vahingoittumattomana
- Alueen säilyminen siistinä ja roskattomana.
- Turvallisesta poistumisesta alueelta.
- Avun hälyttäminen ja välitön pelastaminen tarvittaessa.

Lisäksi järjestyksenvalvojat osallistuvat tarvittaessa ensiapuun, loukkaantuneiden evakuointiin ja muuhun tarvittavaan turvallisuuden ylläpitoon.

Varusteet: JV-kortti tai tilapäisen järjestyksenvalvojan lupa, JV-liivi (kilpailuorganisaatiolta) tai turvatiimin keltainen liivi (kilpailuorganisaatiolta), säänmukainen vaatetus. Vältetään aurinkolasien käyttöä, mikäli mahdollista.

Tärkeää: Retkeilykeskuksen alue ei kuulu turvatiimin toimialueeseen, eli järjestyksenvalvojilla ei ole siellä toimivaltaa. Tästä voidaan poiketa, mikäli retkeilykeskuksen yrittäjä Jari ja kilpailun johto sopivat toisin.

---

2. Pysäköinnin ohjaus

Meillä ei ole valtuuksia ohjata liikennettä. Toimimme ainoastaan Närelenkin ja Rosvoparkin alueilla pysäköinnin opastamisessa. Tärkeitä tehtäviä nämäkin.

Pysäköinnin opastusta tehdään yleisötilaisuuden aikana keskiviikosta lauantaihin. Ohjauksella on kolme tarkoitusta:

- 1) käyttää niukka pysäköintitila tehokkaasti
- 2) pitää Rosvoparkin rantaan menevä tie (eli pelastustie) vapaana.
- 3) pitää hälytysajoneuvolle vapaata paikkaa Närelenkin parkissa, mahdollisimman lähellä polun päätä.

Vilkkaina yleisöpäivinä pysäköinnin ohjaajia on kaksi:

-yksi henkilö tiedottaa rosvoparkissa sinne pyrkiviä autoilijoita, että kyseessä on toimitsijoille varattu pysäköintialue ja kehottaa pitämään pelastustien (kts. pelastussuunnitelma) vapaana. Pääsyä ei voida kuitenkaan rajoittaa.

-yksi henkilö ohjaa pysäköintiä Neitikoskentien päässä olevalla Närelenkin pysäköintialueella ja kehottaa pysäköimään Paasikoskentien varteen kun pysäköintialue täyttyy.

Pysäköinnin lisäksi nämä tiimiläiset ohjaavat yleisöä seuraamaan opasteita saunan laiturille venekuljetuksen lähtöpaikkaan.

Varusteet: JV-kortti tai tilapäisen järjestyksenvalvojan lupa, JV-liivi (kilpailuorganisaatiolta), säänmukainen vaatetus. Vältetään aurinkolasien käyttöä, mikäli mahdollista.

Varusteet: turvatiimin keltainen liivi (kilpailuorganisaatiolta), säänmukainen vaatetus. Vältetään aurinkolasien käyttöä, mikäli mahdollista.

---

3. Yleisön opastus

Pysäköinti, kävelyreitit venekuljetuksen lähtöpisteeseen ja katsomoon hoidetaan pääsääntöisesti kyltein. Pysäköintiä ohjaavat henkilöt auttavat katsojia löytämään oikeaan suuntaan.

---

4. Reskutus: Turvamelonta ja turvavene

Sekä harjoituspäivinä (ma-ti), että kilpailupäivinä (ke-la) ylläpidetään valmiutta auttaa uimaan joutuneita kilpailijoita. EM-tasolla tämä lienee harvinaista, mutta valmius on joka tapauksessa oltava. Se toteutetaan kahden turvamelojan voimin. Lisäksi valmiudessa on koko ajan moottorilla varustettu kumivene. Turvamelajat ja kumivenekuski muodostavat reskutustiimin, joka tekee yhteistyötä ja tarvittaessa tauottaa toisiaan. Tehtäviä voi myös tiimin sisällä vaihtaa, kunhan reskutusvalmius ylläpidetään.

Harjoituspäivinä (ma-ti) ei ole taukoja, joten reskutustiimille tuodaan lounas rantaan. Varallaolijat hoitavat tämän.

Melajat ovat valmiudessa aina, kun kilpailijoita on harjoittelemassa tai kilpailemassa. Toinen meloja päivystää kajakissa stopparin akanvirrassa (pohjoispuolella). Päivystysvuorojen pituudet päättää reskutustiimi itsenäisesti. Toinen meloja on etelärannalla melontavarusteet (myös aukkopeitto) puettuina ja kajakki lähtövalmiudessa. Melajat vuorottelevat ranta- ja päivystysvuoroja. Rantavuorossa oleva voi syödä eväitä tms., kunhan pysyy n. 1 minuutin lähtövalmiudessa.

Kun kilpailija päätyy uimaan, päivystävä turvameloja lähtee heti omasta aloitteestaan pelastamaan häntä. Rantavalmiudessa oleva turvameloja lähtee myös, joko omasta aloitteestaan tai Turvapäällikön kutsusta. Kumivenekuski seuraa tilannetta ja auttaa tarvittaessa, esimerkiksi jos kilpailija on loukkaantunut. Todennäköisin tilanne, jossa kumiveneettä tarvitaan, on sijoiltaan mennyt olkapää.

Turvamelajat varustautuvat säänmukaisin melontavarustein. Lisäksi heillä on tunnuksena Turvan keltainen liivi.

Kumivene (turvavene) liikkuu alueella joustavasti ja tarpeen mukaan, auttaa uimareita pelastettaessa. Kumivene hoitaa myös toimitsijoiden (erityisesti EA-ryhmä) siirrot rantojen välillä.

Reskutustiimi päättää itsenäisesti tehtävien vuorotteluista ja huolehtii jatkuvasta valmiudesta toimintaan.

Varusteet, turvamelajat: turvatiimin keltainen liivi (kilpailuorganisaatiolta), normaali koskimelontavarustus (vähintään koskiliivi ja kypärä, vaateus oman valinnan ja veden lämpötilan mukaan), laskukajakki/creeker, mela. Koskiliivissä on oltava cowtail tai vastaava valmius toisen kajakin hinaamiseen.

Varusteet, kumivenekusi: turvatiimin keltainen liivi (kilpailuorganisaatiolta), säänmukainen vaateus, koskiliivi

---

5. Koskiveneiden valvonta

Koskiveneitä ja -lauttoja alueella operoi tällä hetkellä vain yksi yritys (Ruunaan Matkailu), jolta ostetaan myös yleisön kuljetuspalvelut. Yrityksen edustajan kanssa sovitaan, että heiltä tulee joka aamu turvapäällikölle ilmoitus sen päivän retkistä ja arvioituista ajoituksista. Lisäksi sovitaan, että venekipparit soittavat turvapäällikölle Kirppusaaren kohdalta. Turvapäällikkö koordinoi ohituksen tuomarien kanssa. Lautta tai vene saa laskea kosken läpi vain annetun merkin mukaan.

---

6. Ensiapu

Lieksan SPR vastaa ensiapupäivystyksestä. Harjoituspäivinä päivystys on pohjoisrannalla ja kilpailupäivinä etelärannalla. Ensiapuryhmällä on LA-puhelimella yhteys Turvapäällikköön. Mikäli ensiavun tarve on eri rannalla, kuin missä päivystäjät ovat, Turvapäällikkö kutsuu heidät siirtymään turvaveneen avulla oikeaan paikkaan.

Kun ensiavun tarve ilmenee, tilanteessa mukana oleva turvatiimiläinen hälyttää SPR:n tiimin paikalle joko kutsumalla suoraan radiolla tai Turvallisuuspäällikön kautta radiolla/ puhelimella. Ensiaputilanteista pitää joka tapauksessa ilmoittaa Turvallisuuspäällikölle.

---

7. Evakuointivalmius

Evakuointi tarkoittaa tässä yhteydessä seuraavia tilanteita:

- A. Katsomoalueella syttyy laaja tulipalo, joka aiheuttaa vakavan vaaran yleisölle.
- B. Nousee voimakas rajuilma, joka uhkaa kaataa katsomoalueen puita ja aiheuttaa vakavaa vaaraa.
- C. Henkilö loukkaantuu vakavasti joko katsomoalueella, vedessä tai toimitsija-alueella.

Tilanteiden A ja B seurauksena voi olla tarpeen evakuoida katsojat pois etelärannalta. Silloin järjestyksenvalvojat ohjaavat yleisön kokoontumaan rantautumislaiturin luokse, mistä yleisökuljetusvene vie heidät pohjoisrannalle. Kippari voi harkintansa mukaan jättää evakuoidut Rosvoparkin rantaan tai saunan laiturille.

Turvavene (kumivene) ei osallistu yleisön evakuointiin, sillä se voidaan tarvita muiden vaaratilanteiden varalta. Tästä voidaan poiketa Turvallisuuspäällikön harkinnan mukaan.

Tilanteessa C ensisijainen evakuointiväline on turvavene, mikäli evakuoitava on veden varassa tai etelärannalla. Mikäli evakuoitava on toimitsija-alueella pohjoisrannalla, evakuointireitti on puinen kävelysilta Näreparkkiin. Potilaan siirto jätetään ensihoitajien tehtäväksi heidän kalustollaan

---

8. Turvallisuuskoordinaatio

Kokonaisturvallisuuden koordinaatiosta vastaa joka päivä klo 09-20 päivystävä turvallisuuspäällikkö. Päällikkö ei itse osallistu tilanteiden hoitoon, vaan käskyttää turvatiimin henkilöt toimimaan. Päällikkö seuraa erityistilanteiden aikana kokonaistilanteen kehittymistä ja hoitaa tiedotuksen turvatiimille, muille toimitsijoille ja tarvittaessa viranomaisille.

Turvallisuuspäällikön pitäessä päivän aikana taukoa, hän delegoi koordinaatiovastuun sopivaksi katsomalleen turvatiimin jäsenelle. Päällikkö ilmoittaa tästä radiolla koko tiimille.

Varusteet: JV-liivi (kilpailuorganisaatiolta), säänmukainen vaatetus

---

9. Yövärtiointi

Turvatiimin tehtäviin kuuluu hoitaa tapahtuma-alueen tekniikan yövärtiointi. Osa tekniikan infrasta jää yöksi paikalleen ja värtioinnin tarkoituksena on ehkäistä ilkivalta ja varkaudet.

Yövärtioijoina on kaksi joka yönä. He voivat itse päättää vahtivuorot, jonka aikana toinen valvoo, toinen nukkuu valitsemassaan paikassa, esimerkiksi teltassa toimitsija-alueella.

Yövärtioijat voivat levätä yksityisellä mökillä seuraavana päivänä. Heillä ei ole työvuoroja värtioyön jälkeisenä aamupäivänä. Halutessaan he voivat osallistua turvallisuuden ylläpitoon iltapäivällä.

Varusteet: JV-liivi (kilpailuorganisaatiolta), säänmukainen vaatetus, välineet lepovuorossa nukkumiseen

---

10. Turvallisen tilan ylläpito

Kilpailujen turvallisen tilan periaatteet jaetaan kaikille kilpailijoille, huoltajille ja toimitsijoille. Ne tulevat myös kilpailujen nettisivuille yleisön saataville. Periaatteet on suomeksi ja englanniksi ja niiden mukana on linkki ja QR-koodi nimettömään ilmoituskanavaan.

Turvatiimi seuraa turvallisen tilan toteutumista ja on ensisijainen yhteydenottokanava — jokainen jäsen ottaa vastaan ilmoituksia suullisesti ja tarkistaa matalalla kynnyksellä ovatko asiat ok. Jos joku selvästi loukkaa toisen kehoruuhaa tai turvallisuuden tunnetta — fyysisesti tai muulla tavoin — turvatiimiläinen menee tilanteeseen mukaan rajaamaan sitä.

Jokainen poikkeamatilanne ilmoitetaan Turvallisuuspäällikölle mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen: mitä tapahtui, missä, milloin ja ketkä olivat osallisina.

Tarvittaessa turvallisen tilan rikkomiset viedään eteenpäin lajiliitolle tai viranomaisille.

---

11. Ukonilma- ja salamointiprotokolla

Uhkan tunnistaminen

Alue on peitteistä metsää, jossa näkyvyys on enintään noin kilometri. Näköhavaintoon perustuvaa etäisyydenarviointia ei voida käyttää. Protokolla käynnistyy, kun jokin seuraavista kriteereistä täyttyy:

1. Sääpalvelu (FMI, Foreca) tai viranomaistiedote ilmoittaa ukonilman olevan alle 30 minuutin päässä alueesta.
2. Ukkosen ääni kuuluu tai salama iskee näkyvästi — etäisyydestä riippumatta.
3. Turvallisuuspäällikkö arvioi sääennusteen perusteella ennaltaehkäisevän hälytyksen tarpeelliseksi ennen ensimmäistäkään havaintoa.

Turvallisuuspäällikkö seuraa sääpalvelua aktiivisesti koko päivystysajan. Peitteisessä maastossa reaktioaika on lyhyt — hälytys on annettava ripeästi.

Hälytys

Turvallisuuspäällikkö tai hälytyksen ensimmäisenä havaitseva turvatiimin jäsen antaa hälytyksen radiolla:

“Kaikki asemat, kaikki asemat, Turvan päällikkö. Ukonilmahälytys, ukonilmahälytys — siirrytään salamointiprotokollaan välittömästi.”

Kilpailutoiminta keskeytetään välittömästi. Päätösvalta on Turvallisuuspäälliköllä.

Toimenpiteet ryhmittäin

Turvamelojat vedessä (Meloja 1, Meloja 2)

- Hälytyksen saatuaan turvamelojat varmistavat ensin, että kaikki kilpailijat ovat poistuneet vesiltä. Tarvittaessa he ohjaavat ja avustavat kilpailijoita maihin aktiivisesti.
- Vasta kun kilpailijat ovat turvassa, turvamelojat nousevat itse maihin lähimmältä rannalta.
- Laskevat kajakit maahan ja irrottautuvat metallisista varusteista.
- Siirtyvät metsään, tasaisen tiheään kohtaan jossa puusto on keskenään samankorkuista — vähintään kahden puunmitan etäisyydelle korkeimmista puista.
- Kyykistyvät matalaksi, jalat yhteen. Ei maahan pitkällään, ei tiiviissä ryhmässä.
- Maihin noustuaan turvamelojat toimivat järjestyksenalvojen tavoin: kiertävät alueen ja varmistavat, että ihmiset ovat hajallaan ja asianmukaisesti suojautuneina.
- Ilmoittavat Turvallisuuspäällikölle: “Meloja 1, kuuntelen. Kilpailijat maissa, itse turvassa.”

Turvavene / kumivenekuski

- Hälytyksen saatuaan kumivenekuski varmistaa ensin, että kaikki kilpailijat ovat poistuneet vesiltä. Tarvittaessa hän avustaa kilpailijoita maihin aktiivisesti yhteistyössä turvamelojien kanssa.

- Vasta kun kilpailijat ovat turvassa, kumivenekuski sammuttaa moottorin ja nousee itse maihin.
- Irrottautuu veneestä ja metallisista rakenteista.
- Siirtyy metsään samojen periaatteiden mukaisesti kuin turvamelojat.
- Maihin noustuaan kumivenekuski toimii järjestyksenvalvojan tavoin: varmistaa, että lähialueen ihmiset ovat hajallaan ja asianmukaisesti suojautuneina.
- Ilmoittaa Turvallisuuspäällikölle: “Turvavene, kuuntelen. Kilpailijat maissa, itse turvassa.”

Henkilöstö pohjoisrannalla – toimitsijat ja EA-ryhmä

- Turvatiimiläiset pohjoisrannalla ohjaavat henkilöstön välittömästi pois rannalta, laitureilta ja metallisten rakenteiden läheisyydestä.
- Siirytään tiheähkään sekametsään, tasaisen puuston alueelle – ei yksittäisten korkeiden puiden alle, ei kosteisiin painanteisiin tai ojiin.
- Pysytään saaren alueella. Ei lähdetä ylittämään Ämmäkosken yli menevää siltaa.
- EA-ryhmä pysyy valmiudessa suojapaikassaan.
- Kyykistytään matalaksi, jalat yhteen, hajaannutaan – ei tiiviissä ryhmässä.
- HUOMIO: Ukonilmahälytyksen aikana ei ohjata ihmisiä ylittämään siltaa Saaresta mantereelle (Ämmäkosken yli menevää patosiltaa).

Katsojat etelärannalla (JV1, JV2)

- Järjestyksenvalvojat ohjaavat yleisön välittömästi pois rannalta ja avoimelta katsomoalueelta.
- Siirytään syvemmälle metsään, tasaisen tiheään kohtaan – ei dominoivien yksittäisten puiden alle, ei latvuksissa olevien aukkojen alle.
- Yleisö hajaannutetaan – ei koota tiiviiseen ryhmään.
- Kyykistytään matalaksi, jalat yhteen.
- JV ilmoittaa: “JV1, kuuntelen. Yleisö siirretty suojaan.”

Turvallisuuspäällikön erityistehtävä hälytystilanteessa

Hälytyksen antamisen jälkeen Turvallisuuspäällikkö keskeyttää venekuljetuksen ja varmistaa erikseen, että seuraavat ryhmät poistuvat metallirakenteisista teltoistaan ja maastoutuvat muiden mukana:

- Tuomarit
- VIP-henkilöstö, Media ja esteettömän katsomon käyttäjät
- Tekniikkaryhmä

Turvallisuuspäällikkö ottaa tarvittaessa henkilökohtaisesti yhteyttä näiden ryhmien vastuuhenkilöihin radion tai puhelimen välityksellä ja varmistaa kiittauksen. Metallirakenteisissa teltoissa ei oleskella salamointiprotokollan aikana. Tämä koskee myös tekniikkaa.

Suojautumisalueet

Hahmoteltu alla olevassa kartassa. Turvahenkilöstö huolehtii, että kukaan ei ole veden läheisyydessä tai puiden välissä olevassa aukossa.

Mitä vältetään kaikissa tilanteissa

- Vesi, ranta ja laituri
- Yksittäiset korkeat tai muita selvästi korkeammat puut
- Latvuksissa näkyvät selkeät aukot
- Kosteat painanteet ja ojat
- Metalliset rakenteet, veneet ja varusteet
- Tiivis ryhmittäminen

All-clear — toiminnan jatkaminen

Toiminta voidaan jatkaa, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

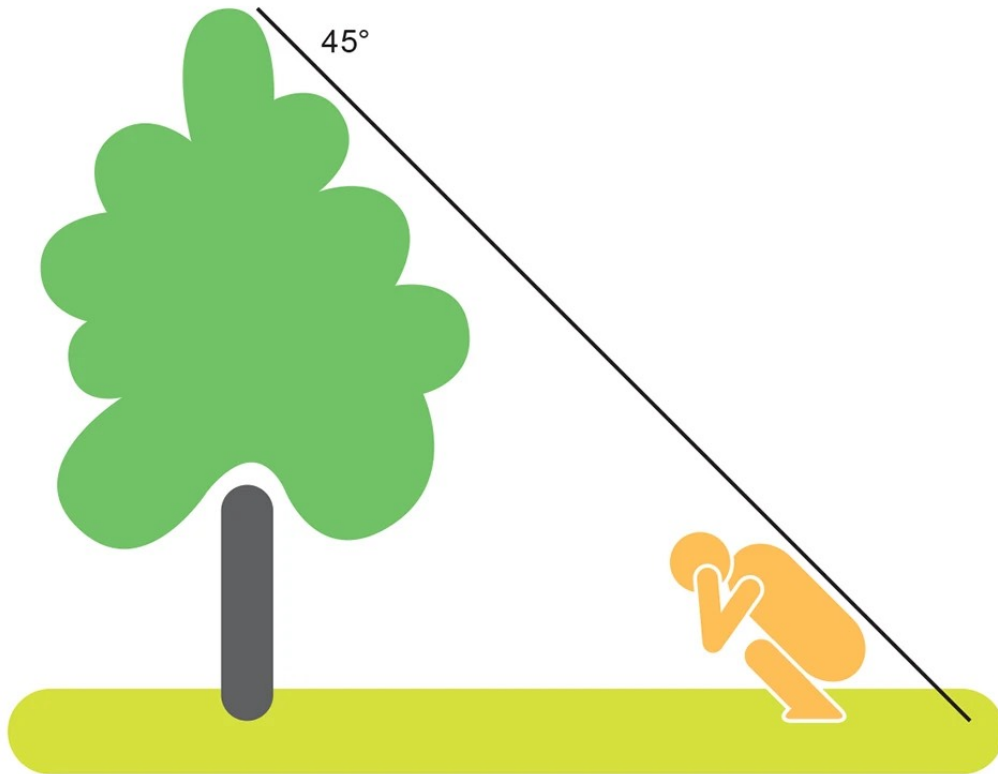
- Ukkosen äänestä on kulunut vähintään 30 minuuttia, ja
- Sääpalvelu vahvistaa ukonilman poistuneen alueelta.

Turvallisuuspäällikkö antaa luvan radiolla:

“Kaikki asemat, kaikki asemat, Turvan päällikkö. Salamointiprotokolla päättyy — palataan normaalitehtäviin.”

Muistisääntö turvatiimille

Pois vedestä ja rannalta – metsään tasaisen puuston alle – matalaksi, jalat yhteen, hajaannu.

---

12. Viestiyhteydet

Valtaosalla turvatiimin jäsenistä on käytössään LA-puhelin, jolla pidetään yhteyttä Turvan omalla kanavalla (päätetään myöhemmin). Kutsut ovat:

- Koordinaatio: Turva päällikkö
- Järjestyksenvalvonta: JV1, JV2 jne.
- Pysäköinnin ohjaus: Pysäköinti 1, Pysäköinti 2
- Turvamelonta: Meloja 1, Meloja 2
- Turvavene: Turvavene
- Ensiapu: EA

Turvan sisäisessä radioliikenteessä käytetään kansainvälistä radioliikenteen protokollaa:

"kutsuttu, kutsuttu, kutsuja, kuuntelen"

eli käytännössä esimerkiksi:

"Pysäköinti 12, Pysäköinti 12, Turva päällikkö, kuuntelen".

Tähän kutsuttu vastaa omalla tunnuksellaan:

"kutsuttu, kuuntelen" eli esimerkiksi "Pysäköinti 1, kuuntelen".

Viestinvaihto tehdään tämän jälkeen lyhyesti ja napakasti. Jokaisen repliikin loppuun sanotaan sana *"kuuntelen"*, jotta vastapuoli tietää, että voi puhua. Viestinvaihto päätetään sanalla *"loppu"*, jonka toinen voi kuitata samalla sanalla.